

NYHET

RASER MOT VERNEPLANER SIDE 14

» Ekspert BA har vært i kontakt med et svært optimistiske med tanke på utviklingen i Norge neste år. Her er spørsmålene de har svart på:

1. Hva tror du renten ligger på ved utgangen av neste år?
2. Hvor høy vil arbeidsledigheten være?
3. Hvor mye vil lønningene ha steget?
4. Hvor mye vil boligprisene ha steget i løpet av 2013?
5. Hvordan vil inflasjon og prisstigning ha utviklet seg?

Egil Hermann Sjursen, administrerende direktør og partner i Holbergfondene

1. Norges Banks styringsrente er nå 1,5 prosent. Markedet forventer egentlig ikke særlig endring innen utgangen av neste år, mens Norges Bank selv har signalisert en forsiktig renteoppgang i annet halvår 2013. En styringsrente på 1,75 prosent ved utgangen av neste år høres ut som et rimelig anslag.

2. Arbeidsledigheten er stabil like under tre prosent. Norsk økonomi vokser overraskende sterkt inn i 2013. En sterk krone kan gi utfordringer for norsk eksportindustri. Samtidig er veksten innenfor en rekke næringer svært høy med god etterspørsel etter arbeidskraft. Arbeidsledighet på tre prosent ved utgangen av neste år er mitt anslag.

3. Lønnsveksten vil forbli høy på grunn av sterk vekst i næringer som kan betale. Jeg tenker her først og fremst på oljeindustrien. De siste årene har lønnsveksten vært minst på det dobbelte av prisstigningen, og jeg tror dette blir situasjonen også i 2013. Gjennomsnittlig lønnsvekst rundt fire prosent.

Spådommene for 2013: Ekspertene venter lyse tider for de fleste

... I BARE GODDE DAGER

Sjelden har noe brudepar hatt større grunn til å se lyst på fremtiden. Det gjelder også nygifte Simon-André og Torill.

TÅRNPLASS

Dag Bjørndal dag.bjorndal@ba.no

Samtlige eksperter BA har snakket er enige:

- Velstanden skal bare vokse. Lønningene øker mer enn prisene. Boligprisene gjør boligene rikere, og arbeidsledigheten vil være lav også neste år, er konklusjonen.
- Norge - verdens rikeste land - blir enda rikere.
- Simon-André Ellingsen er 28 år. Han er betongarbeider.

Tjener ganske normalt
Hans nyslattede kone, Torill Karlberg Johannessen, er tre år eldre og er administrasjonskonsulent i Statoil.

- Jeg tror vel vi tjener ganske normalt, sier Torill.
- Og nå blir det hjem og familie med barn og gode greier?
- Hehe. Vi må ta det som det kommer, men det er klart vi regner med barn en gang, sier hun.
- Torill innrømmer at fremtiden ser lys ut.
- Vil de bytte hus, kan de det. Jobber er det også stort sett over hele landet.
- Men først og fremst ser hun frem til en fredelig jul.

4. Har vi en boligboble, eller har vi det ikke? Dette spørsmålet vies mye oppmerksomhet. Boligbyggingen er fortsatt lav, rentene er lave og sentraliseringen omkring de sterke regionene fortsetter med uforminskert styrke. Veksten i boligprisene vil derfor variere geografisk. Imidlertid er veksten i boligprisene avtakende, så jeg tror ikke på tosifret boligprisvekst i Norge neste år. Et sted mellom fem

LYKKE: Simon-André Ellingsen og Torill Karlberg Johannessen har trygge jobber. For en uke siden giftet de

og åtte prosent er mitt forslag, men usikkerhet er stor både opp og ned.

5. Inflasjonen i Norge blir stort sett litt lavere enn myndighetene og Norges Bank legger til grunn. Slik blir det også i 2013. Sterk krone holder importprisene nede og vil også i 2013 gi oss en inflasjon under to prosent.

Alvild Tofterå Berge, regiondirektør Sparebank 1 SR Bank,

1. Jeg tipper styringsrenten til Norges Bank vil ligge uendret på 1,50 prosent.

2. Jeg tipper den er litt høyere enn i

dag, men likevel mye lavere enn i andre land vi sammenligner oss med. Opp fra dagens 3 prosent til 3,6 prosent.

3. Tror på et moderat oppgjør. Problemerkene i EU smitter mer over på Norge, og dette bremser lønnsveksten. Tipper en vekst på 3,9 prosent.

Tips oss: Hjelp oss å gi deg den beste nyhetsdekningen

Dag Bjørndal 918 45 605 dag.bjorndal@ba.no

Ina Linn Olsvoll 958 36 854 ina.olsvoll@ba.no

Linda Nilsen 951 12 933 linda.nilsen@ba.no

Linda Hilland 900 48 941 linda.hilland@ba.no

Eirik Lange-land Fjeld 959 97 237 erik.fjeld@ba.no

Geir Jetmundsen 934 32 148 geir.jetmundsen@ba.no

Steffen Opheim 482 72 866 steffen.opheim@ba.no

Solfrid T. Langeland 994 64 691 solfrid.langeland@ba.no

Geir Kvile 920 26 425 geir.kvile@ba.no

Stian H. Espeland 920 26 425 stian.espeland@ba.no

Olav Sundvør 911 47 433 olav.sundvor@ba.no

» Det er åpenbart at politifolk må være på jobb når det er mest bruk for dem.

LES HVA BA MENER PÅ LEDERPLASS SIDE 19

Roger Pilskog, distriktssekretær for LO

1. Økonomien vil generelt være bra i 2013, såfremt det ikke skjer noe overraskende. Den største usikkerheten i så måte vil være om eurokrisen utvikler seg til en finanskriser. Det er lite som taler imot at renten fortsatt vil være noenlunde stabil.

2. Mange av de samme faktorene som over gjelder. I verste fall kan vi få en økning totalt sett. Det er dessverre sannsynlig at noen eksportrettede bransjer kan slite mer enn andre, som for eksempel aluminium.

3. De siste årene har lønnsveksten ligget på om lag fire prosent, men folk har hatt mye sterkere kjøpekraftforbedring fordi prisene har steget lite. Jeg tror ikke vi kan ta for gitt at det vil bli like god forbedring av kjøpekraften neste år.

4. Her kan utslagene fort bli større, særlig i sentrale strøk med stor tilflytting. Det bygges for lite boliger. Sammen med tilflytting og innvandring, vil dette, dersom det holdes opp imot lav arbeidsledighet og reallønnsvekst, fortsatt gi prisoppgang.

5. Jeg tror den blir omtrent som i år, men alle svarene kan raskt bli påvirket av andre faktorer. Særlig avgjørende for et land som eksporterer over 70 prosent til EU, vil det være at eurokrisen finner en løsning, og ikke ender opp som en ny finanskriser.

INGEN FEST: De som benytter seg av Robin Hood-huset i Hollendergaten i Bergen, er ikke blant dem som deltar på velstandssøkningen, sier Wenche Berg Husebø, som er styreleder i huset. FOTO: DAG BJØRNDAL

... men det gjelder ikke alle

- De som kommer hit er ikke med på velstandssøkningen, sier Wenche Berg Husebø.

HOLLENDERGATEN

Hun er styreleder i Robin Hood-huset, som tar imot innvandrere, pensjonister og andre som ikke russer seg, men som sliter i samfunnet.

Halvparten pensjonister

Da BA besøkte huset i Bergen sentrum, så det ut som om spanjolene var i flertall sammen med pensjonister.

- Halvparten av dem som går her er pensjonister, sier Berg Husebø.
- Hun sier at minstepensjonen synker i forhold til prisveksten, slik at disse får mindre å rutte med i året som kommer.

Når det gjelder spanjolene i huset, er de både med og uten utdannelse.

Tør ikke

De har lov til å være i landet i tre måneder.

- Men de tør stort sett ikke registrere seg for de har fått jobb. De frykter at de blir kastet ut, sier styrelederen.
- I Robin Hood-huset har folk syv PC-er til disposisjon for å skrive CV-er og søknader. Her er både norskkurs og jobbsøkerkurs.
- Disse folkene får ingen som helst hjelp av den norske staten. Men de kan låne penger dersom de vil reise hjem, sier Berg Husebø.

seg. De kan gå fremtiden trygt i møte. FOTO: SARA LIER FAGERBAKKE

4. Dette er det vanskeligste spørsmålet. For landet under ett tipper jeg på 4,9 prosent.

5. Jeg tror at prisstigningen blir lav også neste år, godt hjulpet av en fortsatt sterk krone. Dermed når ikke Norges Bank målet på 2,5 prosent. Men mulig den går litt opp fra dagens nivå på 1-1,5 prosent. Tipper på 1,75 prosent.

Ola Grytten, økonomiprofessor ved NHH

1. Norges Bank forventer en styringsrente på ca. 2 prosent ved utgangen av 2013. Jeg tror at 1,5-2,0 er et fornuftig anslag. Økonomien ute er usikker, men det ser ut som om konjunktorene blir svake. Det innebærer lav

rente i Europa og dermed også i Norge.

2. Det ser ut som om arbeidsledigheten ute i Europa er på vei videre oppover. Problemer med å fylle opp ordrebøkene for norsk industri betyr nok at ledigheten kan stige her hjemme hos oss. I år har den ligget rundt 3 prosent - neste år vil den trolig stige noe.

3. Jeg tror lønningene vil stige om lag 4 prosent, kanskje rett i overkant, slik de har gjort de siste årene. Det er også sannsynlig at fagbevegelsen vil moderere sine lønnskrav siden det er valgår og Arbeiderpartiet har regjeringsmakt.

4. Det er svært usikkert. Her kan det nok gå i alle retninger,

avhengig av den økonomiske utviklingen. Men slik det ser ut i dag med høy etterspørsel og lavt tilbud, vil jeg tro på fortsatt vekst i boligprisene, men muligens noe under årets vekst, kanskje mellom fem og syv prosent.

5. Inflasjonen tror jeg vil ligge på rundt 1,5 prosent.